

21994A1223(04)

L 336/22

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

23.12.1994

SPORAZUM O KMETIJSTVU

ČLANICE SE

po odločitvi, da vzpostavijo podlago za začetek postopka za preobrazbo trgovine na področju kmetijstva v skladu s cilji pogajanj, kot so določeni v Deklaraciji iz Punte del Este;

ob upoštevanju, da je njihov dolgoročni cilj, o katerem so se sporazumele v Srednjeročnem pregledu Urugvajskega kroga, „oblikovati pravičen in tržno naravn sistem kmetijske trgovine in da bi bilo treba s pogajanjmi o obvezah glede podpore in zaščite ter z oblikovanjem okrepljenih in operativno učinkovitejših pravil in disciplin GATT začeti proces preobrazbe“;

ob nadaljnem upoštevanju, da „je zgoraj omenjeni dolgoročni cilj zagotoviti znatna progresivna zmanjšanja kmetijske podpore in zaščite, ki se ohranjajo v dogovorjenem obdobju in pomenijo popraviljanje in preprečevanje omejitev in izkrivljanja na svetovnih kmetijskih trgih“;

odločene doseči določene posebne zavezujoče obveze na vsakem od teh področij: dostop na trg, domača podpora, izvozna konkurenca in doseči sporazum o sanitarnih in fitosanitarnih vprašanjih;

glede na to, da so se sporazumele, da pri izpolnjevanju svojih obvez glede dostopa na trg razvite države članice povsem upoštevajo posebne potrebe in pogoje v članicah državah v razvoju, tako da zagotavljajo večjo izboljšavo možnosti in pogojev dostopa za kmetijske proizvode, ki so posebej pomembni za te članice, vključno z največjo možno liberalizacijo trgovine s tropskimi kmetijskimi proizvodi, kot je dogovorjeno v Srednjeročnem pregledu, in za proizvode, posebej pomembne z vidika raznolikosti proizvodnje, da se nadomesti pridelava nedovoljenih narkotičnih pridelkov;

ob ugotavljanju, da bi morale biti sprejete obveze na podlagi programa preobrazbe na pravičen način med vsemi članicami ob upoštevanju problemov netrgovinske narave, vključno z varnostjo preskrbe s hrano in potrebo po varstvu okolja; ob upoštevanju sporazuma, da je posebno in drugačno obravnavanje držav v razvoju sestavni element pogajanj, in ob upoštevanju možnih negativnih vplivov uresničevanja programa preobrazbe na najmanj razvite države in države v razvoju, ki so neto uvoznice hrane,

SPORAZUMEJO O NASLEDNJEM:

DEL I

ČLEN 1

Določitev izrazov

V tem sporazumu, razen če vsebina narekuje drugače:

- (a) „skupna mera podpore“ (Aggregate Measurement of Support) in „AMS“ pomenita denarno izraženo letno raven podpore, ki se daje za kmetijski proizvod v korist proizvajalcev osnovnega kmetijskega proizvoda, ali podpore v splošno korist kmetijskim proizvajalcem, ki ni specifična glede na proizvod, razen podpore, dane na podlagi programov, ki se uvrščajo med tiste, za katere velja oprostitev znižanja na podlagi Priloge 2 k temu sporazumu, ki se:
 - (i) nanaša na podporo, dano med temeljnim obdobjem, določeno v ustreznih tabelah spremljajočega gradiva, vključenega z napotilom v delu IV liste članice; in
 - (ii) nanaša na podporo, dano med katerim koli letom v obdobju izvajanja in kasneje, izračunano v skladu z določbami Priloge 3 k temu sporazumu in ob upoštevanju osnovnih podatkov in metodologije, uporabljene v tabelah spremljajočega gradiva, vključenega z napotilom v delu IV liste članice;
- (b) „osnovni kmetijski proizvod“ v povezavi z obvezami domače podpore je opredeljen kot proizvod, ki je, čim bližje je možno, prvi prodaji, kot je določen v listi članice in v spremljajočem gradivu;
- (c) „proračunski izdatki“ ali „izdatki“ vključujejo proračunske odhodke;
- (d) „ekvivalentna mera podpore“ pomeni letno raven denarno izražene podpore, ki se daje proizvajalcem osnovnega kmetijskega proizvoda z uporabo enega ali več ukrepov, katere izračun po metodologiji za AMS ni izvedljiv, razen podpore, dane na podlagi programov, ki se uvrščajo med tiste, za katere velja oprostitev znižanja na podlagi Priloge 2, ter se:
 - (i) nanaša na podporo, dano med temeljnim obdobjem, določeno v ustreznih tabelah spremljajočega gradiva, vključenega z napotilom v delu IV liste članice; in

(ii) nanaša na podporo, dano med katerim koli letom v obdobju izvajanja in kasneje, izračunano v skladu z določbami Priloge 4 k temu sporazumu in ob upoštevanju osnovnih podatkov in metodologije, uporabljene v tabelah spremljajočega gradiva, vključenega z napotilom v delu IV liste članice.

DEL II

Člen 3

Vključitev koncesij in obvez

(e) „izvozne subvencije“ so subvencije, pogojene z opravljenim izvozom, vključno z izvoznimi subvencijami, navedenimi v členu 9 tega sporazuma;

1. Domača podpora in obveze v zvezi z izvoznimi subvencijami v delu IV liste vsake članice so obveze, ki omejujejo subvencioniranje ter veljajo za sestavni del GATT 1994.

(f) „obdobje izvajanja“ je šestletno obdobje, ki se začne leta 1995, razen za namene člena 13, ko gre za devetletno obdobje, ki se začne leta 1995;

2. Pod pogoji določb člena 6 članica ne daje podpore v korist domačim proizvajalcem, ki presega raven obvez, določenih v poglavju I dela IV njene liste.

(g) „koncesije za dostop na trg“ vključujejo vse obveze za dostop na trg, sprejete v skladu s tem sporazumom;

3. Pod pogoji določb odstavka 2(b) in odstavka 4 člena 9 članica ne daje izvoznih subvencij, navedenih v odstavku 1 člena 9, v zvezi s kmetijskimi proizvodi ali skupinami proizvodov, določenimi v poglavju II dela IV njene liste, ki presegajo proračunske izdatke in ravni količinskih obvez, določenih v njej, ter ne zagotavlja takih subvencij v zvezi s katerim koli kmetijskim proizvodom, ki ni naveden v tistem poglavju njene liste.

(h) „celotna skupna mera podpore“ in „celotna AMS“ pomenita vsoto vse domače podpore, dane v korist kmetijskih proizvajalcev, izračunane kot vsota vseh skupnih ukrepov podpore za osnovne kmetijske proizvode, vseh skupnih mer podpore, ki niso proizvodno specifične, in vseh ekvivalentnih mer podpore za kmetijske proizvode, ter se:

DEL III

Člen 4

Dostop na trg

(i) nanaša na podporo, dano med temeljnim obdobjem (t. j. „osnovna celotna AMS“), in največjo podporo, ki je dovoljena med katerim koli letom v obdobju izvajanja ali pozneje (t. j. „letne in končne vezane ravni“), kot je določena v delu IV liste članice; in

1. Koncesije dostopa na trg, ki jih vsebujejo liste, se nanašajo na vezave in zniževanje carin ter na druge obveze dostopa na trg, ki so v njih določene.

(ii) nanaša na raven podpore, dejansko dane med vsakim letom v obdobju izvajanja in pozneje (t. j. „tekoča celotna AMS“), izračunane v skladu z določbami tega sporazuma, vključno s členom 6 ter z osnovnimi podatki in metodologijo, uporabljeno v tabelah spremljajočega gradiva, vključenega z napotilom v delu IV liste članice;

2. Članice ne ohranjajo, se ne zatekajo ali se ne vračajo h kakršnim koli ukrepom, ki so jih morale spremeniti v običajne carinske dajatve ⁽¹⁾, razen če ni drugače določeno v členu 5 in v Prilogi 5.

Člen 5

Določbe o posebni zaščiti

(i) „leto“ v odstavku (f) zgoraj in v zvezi s posebnimi obvezami članice je koledarsko, finančno ali tržno leto, določeno v listi, ki se nanaša na to članico.

1. Ne glede na določbe odstavka 1(b) člena II GATT 1994 se lahko vsaka članica zateče k določbam odstavkov 4 in 5 spodaj glede uvoza nekega kmetijskega proizvoda, za katerega so bili

Člen 2

Obseg proizvodov

Ta sporazum se nanaša na proizvode, navedene v Prilogi 1 k temu sporazumu, v nadaljnjem besedilu kmetijski proizvodi.

⁽¹⁾ Ti ukrepi vključujejo količinske uvozne omejitve, variabilne uvozne dajatve, minimalne uvozne cene, diskrecijska uvozna dovoljenja, necarinske ukrepe, ki se uveljavljajo skozi državna trgovinska podjetja, prostovoljne izvozne omejitve in podobne ukrepe na meji, ki niso običajne carinske dajatve, ne glede na to ali se ukrepi uveljavljajo na osnovi odstopanj od določb GATT 1947, ki se nanašajo na določene države, toda ne ukrepov, ki se uveljavljajo na podlagi plačilnobilancijskih določb ali drugih splošnih določb GATT 1994, ki niso značilne za kmetijstvo, ali določb drugih mnogostranskih trgovinskih sporazumov v Prilogi 1A Sporazuma o WTO.

ukrepi, na katere se nanaša odstavek 2 člena 4 tega sporazuma, spremenjeni v običajno carinsko dajatev in je v njeni listi označen z znakom „SSG“, ker je predmet koncesije, v zvezi s katero se lahko uporabijo določbe tega člena, če:

(a) obseg uvoza tega proizvoda, ki se uvaža na carinsko območje članice, ki daje koncesijo, med katerim koli letom preseže sprožitveno raven, ki temelji na obstoječih možnostih dostopa na trg, kot je določeno v odstavku 4; ali, vendar ne sočasno:

(b) cena, po kateri se lahko ta proizvod uvaža na carinsko območje članice, ki daje koncesijo, kot je določena na osnovi c.i.f. uvozne cene določene pošiljke, izražene v domači valuti, pade pod sprožitveno ceno, ki je enaka povprečni referenčni ceni ⁽¹⁾ za določen proizvod v obdobju od 1986 do 1988.

2. Uvoz na osnovi obvez tekočega in minimalnega dostopa na trg, ki so del koncesije, omenjene v odstavku 1 zgoraj, se upošteva pri določanju obsega uvoza, ki je osnova za uporabo določb pododstavka 1(a) in odstavka 4, vendar na uvoz na podlagi takih obvez ne vplivajo nikakršne dodatne dajatve, naložene na podlagi pododstavka 1(a) in odstavka 4 ali pododstavka 1(a) in odstavka 5 spodaj.

3. Vsaka dobava določenega proizvoda, ki je bila na poti na osnovi pogodbe, sklenjene pred uvedbo dodatne dajatve na podlagi pododstavka 1(a) in odstavka 4, je oproščena take dodatne dajatve pod pogojem, da se upošteva pri obsegu uvoza določenega proizvoda v naslednjem letu, z namenom, da se sproži uporaba določb pododstavka 1(a) v tistem letu.

4. Vsaka dodatna dajatev, naložena na podlagi pododstavka 1(a), se ohrani le do konca leta, v katerem je bila uvedena, ter se lahko odmeri le na ravni, ki ne sme preseči ene tretjine ravni običajne carinske dajatve, ki velja v letu, v katerem se ukrep izvaja. Sprožitvena raven se določi v skladu s tem razporedom, ki temelji na možnostih dostopa na trg, določenih kot odstotki uvoza, ki ustrezajo domači porabi ⁽²⁾ v treh predhodnih letih, za katera so na voljo podatki:

(1) Referenčna cena, ki se uporablja za uveljavitev določb tega pododstavka, mora na splošno biti povprečna c.i.f. vrednost enote določenega proizvoda ali pa sicer ustrezna cena, odvisna od kakovosti proizvoda in njegove stopnje predelave. Po začetni uporabi mora biti objavljena in dostopna v takšni meri, kot je to potrebno, da lahko druge članice ovrednotijo dodatno dajatev, ki se lahko naloži.

(2) Če se domača poraba ne upošteva, se uporablja osnovna sprožitvena raven na podlagi pododstavka 4(a).

(a) če so za proizvod take možnosti dostopa na trg manjše ali enake 10 odstotkom, velja osnovna sprožitvena raven, ki je enaka 125 odstotkom,

(b) če so za proizvod take možnosti dostopa na trg večje od 10 odstotkov, toda manjše ali enake 30 odstotkom, velja osnovna sprožitvena raven, ki je enaka 110 odstotkom,

(c) če so za proizvod take možnosti dostopa na trg večje od 30 odstotkov, velja osnovna sprožitvena raven, ki je enaka 105 odstotkom.

V vseh primerih se lahko uvede dodatna dajatev v vsakem letu, v katerem absolutni obseg uvoza določenih proizvodov, ki prihajajo na carinsko območje članice, ki daje koncesijo, presega vsoto (x) osnovne sprožitvene ravni, določene zgoraj, pomnožene s povprečno količino uvoza v treh predhodnih letih, za katera so na voljo podatki, ter (y) absolutno spremembo obsega v domači porabi določenega proizvoda v zadnjem letu, za katero so na voljo podatki, v primerjavi s predhodnim letom, pod pogojem, da sprožitvena raven ne bo manjša od 105 odstotkov povprečne količine uvoza v (x) zgoraj.

5. Dodatna dajatev, ki se uvede na podlagi pododstavka 1(b), mora biti določena po tem vrstnem redu:

(a) Če je razlika med c.i.f. uvozno ceno pošiljke, izraženo v domači valuti (v nadaljnjem besedilu „uvozna cena“), in sprožitveno ceno, kot je definirana v tem pododstavku, manjša kot ali enaka 10 odstotkom sprožitvene cene, se dodatna dajatev ne uvede;

(b) če je razlika med uvozno ceno in sprožitveno ceno (v nadaljnjem besedilu „razlika“) večja od 10 odstotkov, vendar manjša ali enaka 40 odstotkom sprožitvene cene, je dodatna dajatev enaka 30 odstotkom zneska, za katerega razlika presega 10 odstotkov;

(c) če je razlika večja od 40 odstotkov, toda manjša ali enaka 60 odstotkom sprožitvene cene, je dodatna dajatev enaka 50 odstotkom zneska, za katerega razlika presega 40 odstotkov, pri čemer je dodana dodatna dajatev, dovoljena pod (b);

(d) če je razlika večja od 60 odstotkov, toda manjša ali enaka 75 odstotkom, je dodatna dajatev enaka 70 odstotkom zneska, za katerega razlika presega 60 odstotkov sprožitvene cene, pri čemer sta dodani dodatni dajatvi, dovoljeni pod (b) in (c);

(e) če je razlika večja od 75 odstotkov sprožitvene cene, je dodatna dajatev enaka 90 odstotkom zneska, za katerega

razlika presega 75 odstotkov, pri čemer so dodane dodatne datjatve, dovoljene pod (b), (c) in (d).

6. Za pokvarljive in sezonske proizvode se zgornji pogoji uporabljajo tako, da se upoštevajo njihove posebne značilnosti. Še posebej se lahko uporabljajo krajša časovna obdobja po pododstavku 1(a) in odstavku 4, upoštevajoč ustrezna obdobja v temeljnem obdobju, različne referenčne cene pa se lahko uporabljajo po pododstavku 1(b) za različna obdobja.

7. Uporaba posebnih zaščitnih ukrepov se izvede na pregleden način. Vsaka članica, ki ukrepa po pododstavku 1(a) zgoraj, pisno obvesti, skupaj z ustreznimi podatki, Odbor za kmetijstvo toliko vnaprej, kot je izvedljivo, v vsakem primeru pa v 10 dneh po uvedbi takega ukrepa. Kadar je treba spremembe v obsegu porabe razporediti na posamezne tarifne postavke, zaradi katerih je treba ukrepati na podlagi odstavka 4, morajo ustrezni podatki vključevati uporabljene informacije in metode za razporeditev teh sprememb. Članica, ki ukrepa na podlagi odstavka 4, mora dati vsem zainteresiranim članicam možnost, da se z njo posvetujejo v zvezi s pogoji uporabe takega ukrepa. Vsaka članica, ki ukrepa po pododstavku 1(b) zgoraj, Odbor za kmetijstvo pisno obvesti, vključno z ustreznimi podatki, v 10 dneh po uvedbi prvega takega ukrepa ali prvega ukrepa za pokvarljive in sezonske proizvode v katerem koli obdobju. Članice se obvezujejo, kolikor je izvedljivo, da se ne bodo zatekale k določbam pododstavka 1(b), kadar se zmanjšuje obseg uvoza določenih proizvodov. V obeh primerih članica, ki sprejme tak ukrep, nudi zainteresiranim članicam možnost, da se posvetujejo z njo o pogojih uporabe takega ukrepa.

8. Če se ukrepi sprejemajo v skladu z odstavki 1 do 7 zgoraj, se članice obvezujejo, da se v zvezi s temi ukrepi ne bodo zatekale k določbam odstavka 1(a) in odstavka 3 člena XIX GATT 1994 ali odstavka 2 člena 8 Sporazuma o posebnih zaščitnih ukrepih.

9. Določbe tega člena ostanejo veljavne med potekom preobrazbe, kot je določen v členu 20.

DEL IV

Člen 6

Obveze v zvezi z domačo podporo

1. Obveze vsake članice o znižanju domače podpore, vsebovane v delu IV njene liste, veljajo za vse njene ukrepe domače podpore

v korist kmetijskih proizvajalcev z izjemo domačih ukrepov, ki niso predmet zniževanja po merilih, določenih v tem členu in v Prilogi 2 k temu sporazumu. Obveznosti se izražajo v okviru skupne mere podpore in končnih vezanih ravni obvez.

2. V skladu s Sporazumom o srednjeročnem pregledu, da se vladni ukrepi pomoči, bodisi posredni ali neposredni, za pospeševanje kmetijskega razvoja in razvoja podeželja, ki so sestavni del razvojnih programov držav v razvoju, subvencionirana vlaganja, ki so na splošno na voljo kmetijstvu v članicah državah v razvoju, ter subvencije za kmetijske inpute, na splošno na voljo proizvajalcem z nizkimi dohodki ali revnimi viri v članicah državah v razvoju, oprostijo obvez zniževanja domače podpore, ki bi sicer za te ukrepe veljale, kakor tudi domače podpore proizvajalcem v članicah državah v razvoju za pospeševanje nadomestne pridelave nedovoljenih narkotičnih pridelkov. Domačo podporo, ki ustreza merilom tega odstavka, članici ni treba vključiti v tekočo celotno AMS.

3. Velja, da članica izpolnjuje svoje obveze zniževanja domače podpore v vsakem letu, ko njena domača podpora v korist kmetijskim proizvajalcem, izražena v tekoči celotni AMS, ne presega ustrezne letne ali končne ravni obveze, podrobno navedene v delu IV liste članice.

4. (a) Od članice se ne zahteva, da v izračun svoje tekoče celotne AMS vključi in da zniža:

(i) domačo podporo za določen proizvod, ki bi sicer morala biti vključena v izračun tekoče AMS članice, če taka podpora ne presega 5 odstotkov celotne vrednosti proizvodnje osnovnega kmetijskega proizvoda te članice med določenim letom; in

(ii) domačo podporo, ki se ne daje za določen proizvod, ki bi sicer morala biti vključena v izračun tekoče AMS članice, če taka podpora ne presega 5 odstotkov vrednosti skupne kmetijske proizvodnje te članice.

(b) Za članice države v razvoju je *de minimis* odstotek po tem odstavku 10 odstotkov.

5. (a) Neposredna plačila na podlagi programov omejevanja proizvodnje niso predmet obveze znižanja domače podpore, če:

(i) se taka plačila nanašajo na določeno območje in donose; ali

- (ii) se taka plačila izvršujejo za 85 ali manj odstotkov osnovne ravni proizvodnje; ali
 - (iii) se plačila izvršujejo na določeno število glav živine.
- (b) Oprostitev obveze znižanja neposrednih plačil, ki izpolnjujejo zgornja merila, se izraža brez vrednosti teh neposrednih plačil v izračunu tekoče celotne AMS članice.

Člen 7

Splošni režim pri domači podpori

1. Vsaka članica zagotavlja, da se vsi ukrepi domače podpore v korist kmetijskih proizvajalcev, ki niso predmet obvez zniževanja, ker izpolnjujejo pogoje v skladu z merili, določenimi v Prilogi 2 k temu sporazumu, ohranjajo v skladu z njim.

2. (a) Vsak ukrep domače podpore v korist kmetijskih proizvajalcev, vključno s kakršno koli spremembo takega ukrepa, ter vsak ukrep, ki se uvede naknadno in ne more zadostiti merilom v Prilogi 2 k temu sporazumu ali biti oproščen znižanja zaradi katere koli druge določbe tega sporazuma, se vključi v izračun tekoče celotne AMS članice.

(b) Če v delu IV liste članice ne obstaja obveza celotne AMS, članica ne sme zagotoviti podpore kmetijskim proizvajalcem, ki presega ustrezno *de minimis* raven, določeno v odstavku 4 člena 6.

DEL V

Člen 8

Obveze na področju izvozne konkurence

Vsaka članica se obvezuje, da ne bo dajala izvoznih subvencij drugače kot v skladu s tem sporazumom in obveznostmi, določenimi v listi članice.

Člen 9

Obveze na področju izvoznih subvencij

1. Naslednje izvozno subvencioniranje je predmet znižanja po tem sporazumu:

(a) neposredne subvencije vlad ali njihovih agencij, vključno s plačili v naravi, podjetju, določeni proizvodni panogi, proizvajalcem kmetijskega proizvoda, zadrugam ali drugemu združenju takih proizvajalcev ali odborom za trženje v zvezi z izvoznimi dosežki;

(b) prodaja ali razdelitev za izvoz nekomercialnih zalog kmetijskih proizvodov s strani vlad ali njihovih agencij po nižji ceni, kot je primerljiva cena, ki se za podoben proizvod zaračuna kupcem na domačem trgu;

(c) plačila na podlagi izvoza kmetijskega proizvoda, ki se financirajo na temelju vladnega ukrepa, ne glede na to, ali gre za plačilo iz proračunskih sredstev, vključno s plačili, ki se financirajo iz dajatev na določeni kmetijski proizvod ali na kmetijski proizvod, iz katerega izhaja izvozni proizvod;

(d) subvencije za znižanje stroškov izvoznega trženja kmetijskih proizvodov (razen razpoložljive izvozne promocije in svetovalnih storitev), vključno z manipulativnimi stroški, stroški izboljševanja in drugimi stroški predelave ter stroški mednarodnega prevoza in tovorjenja;

(e) stroški notranjega prevoza in tovorjenja za izvozne pošiljke, ki so določene s predpisom ali po pooblastilu vlade pod ugodnejšimi pogoji, kot veljajo za domače pošiljke;

(f) subvencije za kmetijske proizvode, ki se uporabijo v proizvodnji za izvoz.

2. (a) Z izjemo pododstavka (b) ravni obvez pri izvoznih subvencijah članice za vsako leto obdobja izvajanja, ki je določeno v listi članice, pomenijo v zvezi z izvoznimi subvencijami, naštetimi v odstavku 1 tega člena:

(i) v primeru obvez znižanja proračunskih izdatkov najvišjo raven izdatkov za take subvencije, ki se lahko dodelijo ali do katerih pride v tistem letu v zvezi z določenim kmetijskim proizvodom ali skupino proizvodov; in

(ii) v primeru obvez znižanja izvozne količine največjo količino kmetijskega proizvoda ali skupine proizvodov, za katere se lahko v tistem letu dodelijo izvozne subvencije.

(b) Članica lahko v katerem koli od 2. do vključno 5. leta obdobja izvajanja uporablja izvozne subvencije, našete v odstavku 1 zgoraj, ki presegajo ustrezne letne ravni obveze

v zvezi s proizvodi ali skupinami proizvodov, določenih v delu IV liste članice, pod pogojem, da:

- (i) kumulativni zneski proračunskih izdatkov za take subvencije od začetka obdobja izvajanja skozi določeno leto ne presegajo kumulativnih zneskov, ki bi bili posledica polnega izpolnjevanja ustreznih ravni obvez letnih izdatkov, določenih v listi članice, za več kot 3 odstotke ravni proračunskih izdatkov v temeljnem obdobju;
- (ii) kumulativne količine, ki se izvažajo z ugodnostjo takih izvoznih subvencij od začetka obdobja izvajanja skozi določeno leto, ne presegajo kumulativnih količin, ki bi bile posledica polnega izpolnjevanja ustreznih ravni obvez letnih količin, določenih v listi članice, za več kot 1,75 odstotka količin v temeljnem obdobju;
- (iii) skupni kumulativni zneski proračunskih izdatkov za take izvozne subvencije in količine z ugodnostjo takih izvoznih subvencij v vsem obdobju izvajanja niso večji kot skupni zneski, ki bi bili posledica polnega izpolnjevanja ustreznih letnih ravni obvez, določenih v listi članice; in
- (iv) proračunski izdatki članice za izvozne subvencije in količine z ugodnostjo takih subvencij ob koncu obdobja izvajanja niso večji od 64 odstotkov oziroma 79 odstotkov ravni temeljnega obdobja 1986-1990. Za države v razvoju ti odstotki znašajo 76 oziroma 86 odstotkov.

3. Obveze, ki se nanašajo na omejitve širjenja obsega proizvodov, ki so predmet izvoznih subvencij, so take, kot so določene v listah.

4. Med obdobjem izvajanja se od članic držav v razvoju ne sme zahtevati, da prevzamejo obveze v zvezi z izvoznimi subvencijami, navedenimi v pododstavkih (d) in (e) odstavka 1 zgoraj, pod pogojem, da se te ne uporabljajo na način, ki bi zaobšel obveze znižanja.

Člen 10

Preprečevanje izogibanja izpolnjevanja obvez v zvezi z izvoznimi subvencijami

1. Izvozne subvencije, ki niso navedene v odstavku 1 člena 9, se ne uporabljajo tako, da bi povzročile ali ogrozile povzročitev izogibanja obvezam v zvezi z izvoznimi subvencijami; prav tako se ne uporabljajo nekomercialne transakcije z namenom, da se take obveze zaobidejo.

2. Članice se obvezujejo, da si bodo prizadevale za razvoj mednarodno dogovorjenega režima uporabe izvoznih kreditov,

izvoznih kreditnih garancij ali programov zavarovanja ter da bodo po takem dogovoru dodeljevale izvozne kredite, izvozne kreditne garancije ali programe zavarovanja le v skladu s tem režimom.

3. Katera koli članica, ki zatrjuje, da katera koli količina, ki je bila izvožena nad ravnijo obveze znižanja, ni subvencionirana, mora dokazati, da nobena izvozna subvencija, bodisi navedena v členu 9 ali pa ne, glede količine izvoza določenih proizvodov ni bila dodeljena.

4. Članice darovalke mednarodne pomoči v hrani morajo zagotoviti:

- (a) da dajanje mednarodne pomoči v hrani ni neposredno ali posredno povezano s komercialnim izvozom kmetijskih proizvodov v države sprejema;
- (b) da se mednarodne transakcije pomoči v hrani, vključno z dvostransko pomočjo v hrani, ki je denarno izražena, izvedejo v skladu z načeli FAO razdelitve presežkov in posvetovalnih obveznosti, vključno, kjer je to ustrezno, s sistemom Običajnih tržnih zahtev (Usual Marketing Requirements ali UMR); in
- (c) da se taka pomoč zagotovi, kolikor je to možno, povsem neodplačno ali pa ne pod slabšimi pogoji, ki so določeni v členu IV Konvencije o pomoči v hrani iz leta 1986.

Člen 11

Sestavni proizvodi

V nobenem primeru ne sme subvencija, plačana na enoto sestavnega primarnega kmetijskega proizvoda, preseči izvozne subvencije na enoto, ki bi se plačala na izvoz takega primarnega proizvoda.

DEL VI

Člen 12

Režim v zvezi z izvoznimi prepovedmi in omejitvami

1. Če katera koli članica uvede novo izvozno prepoved ali omejitev za živila v skladu z odstavkom 2(a) člena IX GATT 1994, mora spoštovati naslednje določbe:

- (a) članica, ki uvaja izvozno prepoved ali omejitev, mora upoštevati učinke take prepovedi ali omejitve na varnost preskrbe s hrano v članici, ki je uvoznica;
- (b) preden katera koli članica uvede izvozno prepoved ali omejitev, mora o tem toliko vnaprej, kot je to izvedljivo, pisno obvestiti Odbor za kmetijstvo, vključno s takimi informacijami, kot sta narava in trajanje takega ukrepa, ter se mora na zahtevo posvetovati z vsako drugo članico, ki ima znaten interes kot uvoznica, v zvezi s katero koli zadevo, povezano z določenim ukrepom. Članica, ki uvaja tako izvozno prepoved ali omejitev, mora na zahtevo zagotoviti taki članici potrebno informacijo.

2. Določbe tega člena se ne uporabljajo za nobeno članico državo v razvoju, razen če je ukrep sprejela članica država v razvoju, ki je neto izvoznica hrane za to konkretno živilo.

DEL VII

Člen 13

Zmernost pri izvajanju

Ne glede na določbe GATT 1994 in Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih (v tem členu Sporazum o subvencijah) med obdobjem izvajanja:

- (a) so ukrepi domače podpore, ki se v celoti skladajo z določbami Priloge 2 k temu sporazumu:
- (i) neizpodbojne subvencije za namen izravnalnih dajatev ⁽¹⁾;
- (ii) izjema od postopkov, ki temeljijo na členu XVI GATT 1994 in delu III Sporazuma o subvencijah; ter
- (iii) izjema od postopkov, ki temeljijo na sicer dopustni razveljavitvi ali zmanjšanju koristi carinskih koncesij, ki pripadajo drugi članici po členu II GATT 1994 v smislu odstavka 1(b) člena XXIII GATT 1994;

- (b) so ukrepi domače podpore, ki so v celoti v skladu z določbami člena 6 tega sporazuma, vključno z neposrednimi plačili, ki so v skladu s pogoji odstavka 5 sporazuma, kot izhajajo iz liste vsake članice, kakor tudi domača podpora v okviru *de minimis* ravni in v skladu z odstavkom 2 člena 6:

- (i) izjema od uvedbe izravnalnih dajatev, razen če se ugotovi škoda ali grožnja škode, določena v skladu s členom VI GATT 1994 in delom V Sporazuma o subvencijah, pri čemer je treba pokazati primerno zadržanost pri sprožitvi kakršnih koli preiskav v zvezi z izravnalnimi dajatvami;
- (ii) izjema od postopkov, ki temeljijo na odstavku 1 člena XVI GATT 1994 ali členov 5 in 6 Sporazuma o subvencijah, pod pogojem, da taki ukrepi ne priznavajo podpore za določeno blago nad ravnijo tiste podpore, ki je bila določena v tržnem letu 1992; in
- (iii) izjema od postopkov, ki temeljijo na sicer dopustni zmanjšani koristi carinskih koncesij, ki pripadajo drugi članici po členu II GATT 1994 v smislu odstavka 1(b) člena XXIII GATT 1994, pod pogojem, da ti ukrepi ne priznavajo podpore za določeno blago nad ravnijo tiste podpore, ki je bila določena v tržnem letu 1992;

- (c) so izvozne subvencije, ki so povsem v skladu z določbami dela V tega sporazuma in so določene v listi vsake članice:

- (i) predmet izravnalnih dajatev le po ugotovitvi škode ali grožnje škode, ki temelji na obsegu, vplivu na cene ali posledičnem učinku, v skladu s členom VI GATT 1994 in delom V Sporazuma o subvencijah, pri čemer pa je treba pokazati tudi primerno zadržanost pri sprožitvi kakršnih koli preiskav o izravnalnih dajatah; in
- (ii) izjema od postopkov, ki temeljijo na členu XVI GATT 1994 ali členov 3, 5 in 6 Sporazuma o subvencijah.

DEL VIII

Člen 14

Sanitarni in fitosanitarni ukrepi

⁽¹⁾ Izravnalne dajatve, omenjene v tem členu, so tiste, ki jih vključuje člen VI GATT 1994 in del V Sporazuma o subvencijah in izravnalnih ukrepih.

Članice se sporazumejo, da bodo izvajale Sporazum o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov.

DEL IX

Člen 15

Posebna in pristranska obravnava

1. V skladu s spoznanjem, da je pristranska in ugodnejša obravnava članic držav v razvoju sestavni del pogajanj, se zagotovi posebna in pristranska obravnava v zvezi z obvezami, kot je določeno v ustreznih določbah tega sporazuma in vključeno v listah koncesij in obvez.

2. Članice države v razvoju lahko na prožen način izvajajo obveze znižanja v obdobju do 10 let. Od najmanj razvitih držav članic se ne zahteva, da izvajajo obveze znižanja.

DEL X

Člen 16

Najmanj razvite države in države v razvoju, neto uvoznice hrane

1. Razvite države članice sprejmejo take ukrepe, kot so predvideni v Odločitvi o ukrepih v zvezi z možnimi negativnimi posledicami programa preobrazbe na najmanj razvite države in države v razvoju, neto uvoznice hrane.

2. Odbor za kmetijstvo ustrezno spremlja vse, kar izhaja iz te odločitve.

DEL XI

Člen 17

Odbor za kmetijstvo

Ustanovi se Odbor za kmetijstvo.

Člen 18

Pregled izpolnjevanja obvez

1. Izpolnjevanje obvez, o katerih je dogovorjeno na podlagi programa preobrazbe Urugvajskega kroga, pregleduje Odbor za kmetijstvo.

2. Postopek pregleda se začne na podlagi notifikacij, ki jih članice predložijo v zvezi s takimi zadevami in v takih intervalih, kot se ti določijo, kakor tudi na podlagi take dokumentacije, ki se lahko zahteva od Sekretariata, da jo pripravi, da se omogoči postopek pregleda.

3. Poleg notifikacij, ki jih je treba predložiti po odstavku 2, je treba takoj sporočiti vsak nov ukrep domače podpore ali spremembo obstoječega ukrepa, za katerega se zahteva oprostitev znižanja. Ta notifikacija mora vsebovati podrobnosti o novem ali spremenjenem ukrepu ter njegovi skladnosti z dogovorjenimi merili, kot so določena v členu 6 ali v Prilogi 2.

4. Pri pregledu članica ustrezno upošteva vplive visoke inflacije na sposobnost katere koli članice, da spoštuje svoje obveze na področju domače podpore.

5. Članice soglašajo, da se letno posvetujejo v Odboru za kmetijstvo o svojem sodelovanju v normalni rasti svetovne trgovine s kmetijskimi proizvodi v okviru obvez pri izvoznih subvencijah po tem sporazumu.

6. Postopek pregleda članicam zagotovi možnost, da sprožijo katero koli zadevo v zvezi z izvajanjem obvez na podlagi programa preobrazbe, kot ga določa ta sporazum.

7. Katera koli članica lahko Odbor za kmetijstvo opozori na kakršen koli ukrep, za katerega meni, da bi ga morala druga članica notificirati.

Člen 19

Posvetovanje in reševanje sporov

Za posvetovanja in reševanje sporov na podlagi tega sporazuma se uporabljajo določbe XXII. in člena XXIII GATT 1994, kot jih razlaga in uporablja Sporazum o reševanju sporov.

DEL XII

Člen 20

Nadaljevanje procesa preobrazbe

Ob spoznanju, da je dolgoročni cilj bistvenega progresivnega znižanja podpore in zaščite, katerega rezultat je temeljna preobrazba, nenehen proces, članice soglašajo, da se pogajanja za nadaljevanje tega procesa sprožijo eno leto pred koncem obdobja izvajanja ob upoštevanju:

(a) izkušenj do tega datuma pri izpolnjevanju obvez znižanja;

(b) učinkov obvez znižanja na svetovno trgovino v kmetijstvu;

DEL XIII

(c) vprašanj netrgovinske narave, posebne in pristranske obravnave članic držav v razvoju in cilja vzpostaviti pravičen in tržno usmerjen sistem kmetijske trgovine ter drugih ciljev in vprašanj, omenjenih v preambuli tega sporazuma; in

Člen 21

Končne določbe

(d) katere nadaljnje obveze so potrebne za doseganje zgoraj omenjenih dolgoročnih ciljev.

1. Določbe GATT 1994 in drugih mnogostranskih trgovinskih sporazumov v Prilogi 1A k Sporazumu o WTO se uporabljajo na podlagi določb tega sporazuma.

2. Priloge k temu sporazumu so sestavni del tega sporazuma.

PRILOGA 1

OBSEG PROIZVODOV

1. Ta sporazum vključuje te proizvode:

- (i) Poglavja HS od 1 do 24 razen rib in ribjih proizvodov, plus (*)
- (ii)

Oznaka HS	2905 43	(manitol)
Oznaka HS	2905 44	(sorbitol)
Tar. št. HS	3301	(eterična olja)
Tar. št. HS	3501 do 3505	(beljakovinsaste snovi, modificirani škrobi, lepila)
Oznaka HS	3809 10	(sredstva za dodelavo)
Oznaka HS	3823 60	(sorbitol n.e.p.)
Tar. št. HS	4101 do 4103	(kože)
Tar. št. HS	4301	(surovo krzno)
Tar. št. HS	5001 do 5003	(surova svila in svileni odpadki)
Tar. št. HS	5101 do 5103	(volna in živalska dlaka)
Tar. št. HS	5201 do 5203	(surovi bombaž, odpadki ter mikani ali česani bombaž)
Tar. št. HS	5301	(surovi lan)
Tar. št. HS	5302	(surova konoplja)

(*) Opisi proizvodov v oklepajih niso nujno izčrpn.

2. Zgornje ne omejuje obsega proizvodov, na katere se nanaša Sporazum o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov.

PRILOGA 2

DOMAČA PODPORA: PODLAGA ZA OPROSTITEV OBVEZ ZNIŽANJA

1. Ukrepi domače podpore, za katere se zahteva oprostitev obvez znižanja, morajo zadostiti temeljni zahtevi, da nimajo nobenega vpliva na izkrivljanje trgovanja ali na proizvodnjo ali pa je ta vpliv minimalen. V skladu s tem morajo vsi ukrepi, za katere se zahteva oprostitev, ustrezati tem temeljnim merilom:

(a) podpora se zagotavlja z javno financiranim vladnim programom (vključno z vladnimi izdatki), ki ne vključuje nakazil potrošnikov; in

(b) ta podpora ne sme vplivati na zagotavljanje cenovne podpore proizvajalcem;

vključno z merili posebne politike in pogoji, določenimi spodaj.

Vladni programi storitev

2. *Splošne storitve*

Politika v tej kategoriji vključuje izdatke (ali državne odhodke) v zvezi s programi, ki zagotavljajo storitve ali koristijo kmetijski ali podeželski skupnosti. Ne smejo vključevati neposrednih plačil proizvajalcem ali predelovalcem. Taki programi, ki vključujejo ta seznam, niso pa omejeni z njim, morajo izpolnjevati splošna merila v odstavku 1 zgoraj in pogoje posebne politike, kot so navedeni spodaj:

(a) raziskave, vključno s splošnimi raziskavami, raziskave v zvezi s programi varstva okolja in raziskovalni programi, ki se nanašajo na določene proizvode;

(b) zatiranje škodljivcev in bolezni, vključno s splošnimi in posebnimi ukrepi za zatiranje škodljivcev in bolezni v zvezi z določenimi proizvodi, kot so sistemi zgodnjega opozarjanja, karantene in uničevanja;

(c) storitve usposabljanja, vključno z zmogljivostmi za splošno in specialistično usposabljanje;

(d) kmetijske svetovalne in pospeševalne storitve, vključno z zagotavljanjem sredstev za pospeševanje prenosa informacij in izsledkov raziskav proizvajalcem in potrošnikom;

(e) kontrolne storitve, vključno s splošnimi kontrolnimi storitvami, ter kontrola določenih proizvodov iz zdravstvenih in varnostnih razlogov, razlogov razvrščanja v kakovostne razrede in zaradi standardizacije;

(f) promocijske storitve in storitve trženja, vključno s tržnimi informacijami, nasveti in promocijo, ki se nanašajo na določene proizvode, vendar brez izdatkov za nedoločene namene, ki bi jih lahko prodajalci uporabili za znižanje njihove prodajne cene ali jih spremenili v neposredne koristi kupcem; in

(g) infrastrukturne storitve, vključno z električno napeljavo, cestami in drugimi prevoznimi možnostmi, tržnimi in pristaniškimi zmogljivostmi, zmogljivostmi oskrbe z vodo, programi za pregrade in izsuševanje in infrastrukturnimi deli, povezanimi s programi za varstvo okolja. V vseh primerih se izdatki usmerjajo v zagotavljanje ali gradnjo samo investicijskih del ter izključujejo subvencionirane zmogljivosti na kmetijah, ki niso namenjene priključevanju komunalnim omrežjem v javni rabi. Ne vključujejo subvencij za inpute ali obratovalnih stroškov ali preferenčnih tarif.

3. *Blagovne rezerve za varnost pri preskrbi s hrano* ⁽¹⁾

Izdatki (ali državni odhodki) v zvezi z zbiranjem in hranjenjem zalog proizvodov, ki so sestavni del programa varnosti pri preskrbi s hrano, ki je določen v nacionalni zakonodaji. Lahko vključuje tudi vladno pomoč za zasebno skladiščenje proizvodov kot del tega programa.

⁽¹⁾ Za namene odstavka 3 te priloge velja, da so vladni programi blagovnih rezerv za zagotavljanje varnosti pri preskrbi s hrano v državah v razvoju, katerih izvajanje je pregledno in vodeno v skladu z uradno objavljenimi in objektivnimi merili ali smernicami, v skladu z določbami tega odstavka, vključno z nakupi zalog živil zaradi varnosti preskrbe, ki se sproščajo po administrativno določenih cenah pod pogojem, da se razlika med nabavo in zunanjo referenčno ceno vključuje v AMS.

Obseg in zbiranje teh zalog morata ustrezati vnaprej določenim ciljem, ki se nanašajo samo na varnost pri preskrbi s hrano. Postopek zbiranja in praznjenja zalog mora biti finančno pregleden. Vlada mora kupovati hrano po tekočih tržnih cenah, prodaja iz teh zalog pa mora biti po cenah, ki niso nižje od tekoče domače tržne cene za določeni proizvod in kakovost.

4. *Domača pomoč v hrani* ⁽¹⁾

Izdatki (ali državni odhodki) v zvezi z zagotavljanjem domače pomoči v hrani za prebivalce, ki jo potrebujejo.

Upravičenost do prejema pomoči v hrani je predmet jasno določenih meril, povezanih s cilji prehranjevanja. Taka pomoč je v obliki neposrednega zagotavljanja hrane tistim, ki jo potrebujejo, ali zagotavljanja sredstev, da lahko prejemniki, ki za to izpolnjujejo pogoje, hrano kupijo na trgu ali pa po subvencioniranih cenah. Vlada hrano kupi po tekočih tržnih cenah, financiranje in razdeljevanje pomoči pa morata biti pregledni.

5. *Neposredna plačila proizvajalcem*

Podpora, ki se zagotavlja z neposrednimi plačili (ali državnimi odhodki, vključno s plačili v naravi) proizvajalcem, za katere se zahteva oprostitev obvez znižanja, mora ustrezati temeljnim merilom, določenim v odstavku 1 zgoraj, in posebnim merilom, ki se uporabljajo za različne vrste neposrednega plačila, kot so določena v odstavkih 6 do 13 spodaj. Če se zahteva oprostitev znižanja za neko obstoječo ali novo neposredno vrsto plačila, od navedenih v odstavkih 6 do 13, mora poleg splošnih meril, določenih v odstavku 1, ustrezati tudi merilom od (b) do (e) v odstavku 6.

6. *Nevezana dohodkovna podpora*

- (a) Upravičenost do takih plačil se določi z jasno določenimi merili, kot so dohodki, status proizvajalca ali lastnika zemlje, uporaba faktorja ali proizvodna raven v določenem temeljnem obdobju.
- (b) Znesek takih plačil v katerem koli določenem letu ne sme biti v zvezi z ali temeljiti na določeni vrsti ali obsegu proizvodnje (vključno z glavami živine), ki jo proizvajalec opravi v katerem koli letu po temeljnem obdobju.
- (c) Znesek takih plačil v katerem koli določenem letu ne sme biti v zvezi z ali temeljiti na domačih ali mednarodnih cenah, ki se uporabljajo za katero koli proizvodnjo, ki se opravlja v katerem koli letu po temeljnem obdobju.
- (d) Znesek takih plačil v katerem koli določenem letu ne sme biti v zvezi z ali temeljiti na dejavnih proizvodnjah, uporabljenih v katerem koli letu po temeljnem obdobju.
- (e) Za prejetje takih plačil se ne zahteva opravljanje proizvodnje.

7. *Vladno finančno sodelovanje pri zavarovanju dohodka in programi dohodkovne varnosti*

- (a) Upravičenost do takih plačil je določena z izgubo dohodka ob upoštevanju samo dohodka, ki izvira iz kmetijske dejavnosti in presega 30 odstotkov povprečnega bruto dohodka ali enakovrednega neto dohodka (izključujoč kakršna koli plačila na podlagi istih ali podobnih programov) v predhodnem triletnem obdobju ali triletnem povprečju, ki temelji na predhodnem petletnem obdobju, brez najvišje in najnižje postavke. Vsak proizvajalec, ki izpolnjuje te pogoje, je upravičen, da prejme ta plačila.
- (b) Znesek takih plačil nadomesti manj kot 70 odstotkov proizvajalčeve izgube dohodka v letu, v katerem proizvajalec dobi pravico do prejema te pomoči.
- (c) Znesek katerega koli plačila je vezan zgolj na dohodek in ne sme biti vezan na vrsto ali obseg proizvodnje (vključno s številom glav živine), ki jo proizvajalec opravlja, ali na domače ali mednarodne cene, ki veljajo za tako proizvodnjo ali za uporabljene dejavnike proizvodnje.
- (d) Če proizvajalec v istem letu prejme plačila po tem odstavku in po odstavku 8 (pomoč zaradi naravnih nesreč), mora biti skupni znesek teh plačil manjši od 100 odstotkov proizvajalčeve celotne izgube.

8. *Plačila (bodisi neposredno ali v obliki vladne finančne udeležbe v programih zavarovanja pridelka) za pomoč pri naravnih nesrečah*

- (a) Upravičenost do takih plačil izhaja le iz formalnega priznanja vladnih oblasti, da je prišlo do naravne ali podobne nesreče (vključno z izbruhom bolezni, napadi škodljivcev, jedrskimi nesrečami in vojno na ozemlju določene članice), ter morajo biti določena z izgubo proizvodnje, ki presega 30 odstotkov povprečne proizvodnje v predhodnem triletnem obdobju ali triletnega povprečja, ki temelji na predhodnem petletnem obdobju, pri čemer sta najvišja in najnižja postavka izključeni.

⁽¹⁾ Za namene odstavkov 3 in 4 te priloge velja, da je preskrba z živili po subvencioniranih cenah s ciljem rednega zadovoljevanja potreb po hrani revnih v mestih in na podeželju v državah v razvoju po razumnih cenah, v skladu z določbami tega odstavka.

- (b) Plačila po naravni nesreči se izvajajo le za izgubo dohodka, živine (vključno s plačili za veterinarsko zdravljenje živali), zemljiške in druge proizvodne dejavnike zaradi določene naravne nesreče.
 - (c) Plačila ne smejo pokrivati več, kot je skupni strošek za nadomestitev teh izgub, ter ne smejo pogojevati ali določati vrste ali količine prihodnje proizvodnje.
 - (d) Plačila med trajanjem nesreče ne smejo presežati ravni, potrebne za preprečevanje ali ublažitev nadaljnje škode, kot je določena v merilu (b) zgoraj.
 - (e) Če proizvajalec v istem letu prejme plačila po tem odstavku in po odstavku 7 (zavarovanje dohodka in programi dohodkovne varnosti), mora skupni znesek takih plačil znašati manj kot 100 odstotkov skupne proizvodjalčeve izgube.
9. *Pomoč za strukturno prilagajanje, ki jo zagotavljajo programi opuščanja proizvodnje*
- (a) Upravičenost do takih plačil se določi v skladu z jasno določenimi merili v programih, namenjenih pospeševanju upokojitve oseb, ki se ukvarjajo s tržno kmetijsko proizvodnjo, ali njihovem prehodu na nekmetijske dejavnosti.
 - (b) Plačila so odvisna od popolnega in trajnega umika prejemnikov plačil iz tržne kmetijske proizvodnje.
10. *Pomoč za strukturno prilagajanje, ki se zagotavlja na podlagi programov opuščanja resursov*
- (a) Upravičenost do takih plačil se določi v skladu z jasno določenimi merili v programih, namenjenih opustitvi zemlje ali drugih resursov, vključno z živino, iz tržne kmetijske proizvodnje.
 - (b) Plačila so odvisna od opustitve zemlje iz tržne kmetijske proizvodnje za najmanj tri leta, za živino pa z zakolom ali dokončno trajno odstranitvijo.
 - (c) Plačila ne smejo zahtevati ali določati alternativne uporabe te zemlje ali drugih resursov, ki vključuje proizvodnjo tržnih kmetijskih proizvodov.
 - (d) Plačila ne smejo pogojevati vrste ali obsega proizvodnje niti domačih ali mednarodnih cen, ki se nanašajo na določeno proizvodnjo ob uporabi zemlje ali drugih virov, ki se še naprej uporabljajo v proizvodnji.
11. *Pomoč za strukturno prilagajanje, ki se zagotavlja v obliki pomoči pri vlaganjih*
- (a) Upravičenost do takih plačil se določi v skladu z jasno določenimi merili v vladnih programih, namenjenih pomoči pri finančnem ali fizičnem prestrukturiranju proizvodjalčevega poslovanja kot odgovor na objektivno dokazane strukturne pomanjkljivosti. Upravičenost do takih programov lahko temelji tudi na jasno določenih vladnih programih ponovnega lastninjenja kmetijske zemlje.
 - (b) Znesek teh plačil v katerem koli določenem letu ne sme biti v zvezi z ali temeljiti na vrsti ali obsegu proizvodnje (vključno z glavami živine), ki jo proizvajalec opravlja v katerem koli letu po temeljnem obdobju in je drugačna, kot je predvidena po merilu (e) spodaj.
 - (c) Znesek teh plačil v katerem koli določenem letu ne sme biti v zvezi z ali temeljiti na domačih ali mednarodnih cenah, ki se uporabljajo za katero koli proizvodnjo, ki se opravlja v katerem koli letu po temeljnem obdobju.
 - (d) Plačila se opravijo le za tisto obdobje, ki je potrebno za uresničitev vlaganja, v zvezi s katerimi se plačila zagotavljajo.
 - (e) Plačila ne smejo pogojevati ali kakor koli določati kmetijskih proizvodov, ki naj jih prejemniki proizvajajo, lahko pa se zahteva, naj določenega proizvoda ne proizvajajo.
 - (f) Plačila morajo biti omejena na znesek, ki je potreben za nadomestilo strukturne pomanjkljivosti.
12. *Plačila na podlagi programov varstva okolja*
- (a) Upravičenost do takih plačil je določena kot del jasno določenih vladnih programov za varstvo ali ohranjanje okolja ter je odvisna od izpolnjevanja posebnih pogojev vladnega programa, vključno s pogoji, ki se nanašajo na načine ali inpute v proizvodnjo.
 - (b) Znesek plačila mora biti omejen na dodatne stroške ali izgubo dohodka zaradi izpolnjevanja vladnega programa.
13. *Plačila na podlagi programov regionalne pomoči*
- (a) Upravičenost do takih plačil je omejena na proizvajalce v manj razvitih območjih. Vsako tako območje mora biti jasno določena zemljepisna enota z določljivo gospodarsko in upravno identiteto, ki velja za manj razvito na podlagi nevtralnih in objektivnih meril, ki so jasno navedena v zakonu ali predpisih in kažejo, da težave tega območja izvirajo iz okoliščin, ki so več kot začasne.

- (b) Znesek takih plačil v katerem koli določenem letu ne sme biti v zvezi z ali temeljiti na vrsti ali obsegu proizvodnje (vključno z glavami živine), ki jo proizvajalec opravlja v katerem koli letu po temeljnem obdobju, razen na zmanjšanju te proizvodnje.
 - (c) Znesek takih plačil v določenem letu ne sme biti v zvezi z ali temeljiti na domačih ali mednarodnih cenah, ki se uporabljajo za proizvodnjo, opravljeno v katerem koli letu po temeljnem obdobju.
 - (d) Plačila so na voljo le proizvajalcem v upravičenih območjih, vendar na splošno na voljo vsem proizvajalcem v takih območjih.
 - (e) Če so plačila v povezavi z dejavniki proizvodnje, jih je treba izvesti po regresivni stopnji nad vhodno ravniyo določenega dejavnika.
 - (f) Plačila so omejena na dodatne stroške ali izgubo dohodka zaradi opravljanja kmetijske proizvodnje v določenem območju.
-

PRILOGA 3

DOMAČA PODPORA: IZRAČUN SKUPNE MERE PODPORE

1. V skladu z določbami člena 6 je treba Skupno mero podpore (AMS) izračunati na podlagi specifičnega proizvoda za vsak osnoven kmetijski proizvod, ki je deležen tržne cenovne podpore, neizvzetih neposrednih plačil ali katerih koli drugih subvencij, ki niso oproščene obveze znižanja („drugi neizvzeti ukrepi“). Podpore, ki ni vezana na določen proizvod, je treba prišteti k enotni AMS, ki ni proizvodno specifična, v celoti v denarni obliki.
2. Subvencije na podlagi odstavka 1 vključujejo tako proračunske izdatke kot odhodke vlad ali njihovih agencij.
3. Vključena mora biti tako podpora na državni kot na lokalni ravni.
4. Posebne kmetijske dajatve ali takse, ki jih plačujejo proizvajalci, se odštejejo od AMS.
5. AMS, izračunana na način, določen spodaj za temeljno obdobje, mora biti temeljna raven za izpolnjevanje obvez zniževanja domače podpore.
6. Za vsak osnoven kmetijski proizvod je treba ugotoviti posebno AMS, izraženo v celoti v denarni vrednosti.
7. AMS se izračuna, če je izvedljivo, najbližje prvi prodaji določenega osnovnega kmetijskega proizvoda. Ukrepi, usmerjeni k predelovalcem hrane, se vključijo v taki višini, ki za proizvajalce osnovnih kmetijskih proizvodov pomeni korist.
8. Tržna cenovna podpora: tržna cenovna podpora je izračunana z uporabo razlike med fiksno zunanjo referenčno ceno in uporabljenimi administrativno ceno, pomnoženo s količino proizvodnje, ki je upravičena do uporabljenih administrativnih cen. Proračunska plačila za ohranjanje te razlike, kot so odkup ali stroški skladiščenja, se ne vključijo v AMS.
9. Fiksna zunanja referenčna cena temelji na letih 1986 do 1988 in je običajno povprečna f.o.b. vrednost na enoto določenega osnovnega kmetijskega proizvoda v državi neto izvoznici in povprečna c.i.f. vrednost na enoto določenega osnovnega kmetijskega proizvoda v državi neto uvoznici v temeljnem obdobju. Fiksna referenčna cena se lahko po potrebi prilagaja glede na razlike v kakovosti.
10. Neizvzeta neposredna plačila: neizvzeta neposredna plačila, ki so odvisna od razlike v cenah, so izračunana z uporabo razlike med fiksno referenčno ceno in uporabljenimi administrativno ceno, pomnoženo s količino proizvodnje, ki je upravičena do administrativne cene ali do proračunskih izdatkov.
11. Fiksna referenčna cena temelji na letih 1986 do 1988 in je običajno dejanska cena, uporabljena za določitev plačilnih tarif.
12. Neizvzeta neposredna plačila, ki temeljijo na dejavnih, z izjemo cen, se ugotavljajo s proračunskimi izdatki.
13. Drugi neizvzeti ukrepi, vključno s subvencijami inputov ter drugimi ukrepi, kot so ukrepi za zmanjšanje stroškov trženja: vrednost takih ukrepov je izmerjena ob uporabi vladnih proračunskih izdatkov, ali, če uporaba proračunskih izdatkov ne izraža določene subvencije v celoti, je osnova za izračun subvencije razlika med ceno subvencioniranega blaga ali storitve in reprezentativno tržno ceno za podobno blago ali storitev, pomnožena s količino blaga ali storitve.

PRILOGA 4

DOMAČA PODPORA: IZRAČUN EKVIVALENTNE MERE PODPORE

1. V skladu z določbami člena 6 se ekvivalentna mera podpore izračuna za vse osnovne kmetijske proizvode, če je tržna cenovna podpora taka, kot je določena v Prilogi 3, toda za katero izračun te komponente AMS ni izvedljiv. Za take proizvode je osnovna raven za izpolnjevanje obvez znižanja domače podpore sestavljena iz komponente tržne cenovne podpore, izražene v ekvivalentni meri podpore po odstavku 2 spodaj, kot tudi iz vseh neizvzetih neposrednih plačil ali drugih neizvzetih podpor, ki se ovrednotijo, kot je določeno v odstavku 3 spodaj. Vključena mora biti podpora tako na državni kot na lokalni ravni.
2. Ekvivalentne mere podpore, določene v odstavku 1, se izračunavajo na podlagi specifičnega proizvoda za vse osnovne kmetijske proizvode, kolikor je možno najbližje prvi prodaji, ki dobivajo tržno cenovno podporo in za katere izračun komponente tržne cenovne podpore AMS ni izvedljiv. Za te osnovne kmetijske proizvode se ekvivalentna mera tržne cenovne podpore ugotovi z uporabljenimi administrativno ceno in količino proizvodnje, ki je upravičena do te cene, ali, če to ni izvedljivo, s proračunskimi izdatki, ki se uporabljajo za ohranjanje proizvajalčeve cene.
3. Če so osnovni kmetijski proizvodi, na katere se nanaša odstavek 1, predmet neizvzetih neposrednih plačil ali nekih drugih subvencij za specifičen proizvod, ki ni oproščen obveze zniževanja, so osnova za ekvivalentno mero podpore v zvezi s temi ukrepi taki izračuni kot za ustrezne komponente AMS (določene v odstavkih 10 do 13 Priloge 3).
4. Ekvivalentne mere podpore se izračunajo na podlagi zneska subvencije, ki je, kolikor je možno, najbližje prvi prodaji določenega osnovnega kmetijskega proizvoda. Ukrepi, namenjeni kmetijskim predelovalcem, se vključijo v takem obsegu, ki za proizvajalce osnovnih kmetijskih proizvodov pomenijo korist. Za posebne kmetijske dajatve ali takse, ki jih plačujejo proizvajalci, se zmanjša ustrezen znesek ekvivalentne mere podpore.

PRILOGA 5

POSEBNA OBRAVNAVA V ZVEZI Z ODSTAVKOM 2 ČLENA 4

Poglavje A

1. Določbe odstavka 2 člena 4 se ne uporabljajo od dneva začetka veljavnosti Sporazuma o WTO za vsak osnoven kmetijski proizvod ter njegove predelane in/ali pripravljene proizvode („določene proizvode“), v zvezi s katerimi se izpolnjujejo ti pogoji (v nadaljnjem besedilu „posebna obravnava“):
 - (a) uvoz določenih proizvodov obsega manj kot 3 odstotke ustrezne domače porabe v temeljnem obdobju 1986-1988 („temeljno obdobje“);
 - (b) od začetka temeljnega obdobja za določene proizvode niso bile dane nobene izvozne subvencije;
 - (c) za omejevanje proizvodnje primarnih kmetijskih proizvodov se uporabijo učinkoviti ukrepi;
 - (d) taki proizvodi so določeni z znakom „ST-Priloga 5“ v poglavju I-B dela I liste članice, priložene k Marakeškemu protokolu, ki so predmet posebne obravnave, ki izraža netrgovinske dejavnike, kot sta varnost pri preskrbi s hrano in varstvo okolja; in
 - (e) minimalne možnosti dostopa na trg v zvezi z določenimi proizvodi ustrezajo, kot je določeno v poglavju I-B dela I liste določene članice, 4 odstotkom domače porabe določenih proizvodov v temeljnem obdobju od začetka prvega leta obdobja izvajanja in se potem povečajo za 0,8 odstotka ustrezne domače porabe v temeljnem obdobju na leto v preostalem delu obdobja izvajanja.
2. Na začetku katerega koli leta v obdobju izvajanja lahko članica preneha s posebno obravnavo določenih proizvodov, tako da izpolnjuje določbe odstavka 6. V takem primeru mora določena članica ohranjati možnosti minimalnega dostopa, ki so že v veljavi, in v preostanku obdobja izvajanja povečati možnosti minimalnega dostopa za 0,4 odstotka ustrezne domače letne porabe v temeljnem obdobju. Potem bo raven možnosti minimalnega dostopa, ki izhaja iz te formule v zadnjem letu obdobja izvajanja, ohranjena v listi določene članice.
3. Katero koli pogajanje o vprašanju, ali se posebna obravnava, kot je določena v odstavku 1, po koncu obdobja izvajanja lahko nadaljuje, mora biti končano v časovnem okviru tega kot del pogajanj, določenih v členu 20 tega sporazuma, ob upoštevanju netrgovinskih dejavnikov.
4. Če se doseže sporazum na podlagi pogajanj, omenjenih v odstavku 3, da članica lahko nadaljuje s posebno obravnavo, mora ta članica dati dodatne in sprejemljive koncesije, kot je določeno s temi pogajanjmi.
5. Če se ne nadaljuje posebna obravnava na koncu obdobja izvajanja, mora ta članica uresničiti določbe odstavka 6. V takem primeru morajo biti možnosti minimalnega dostopa za določene proizvode na koncu obdobja izvajanja v listi določene članice ohranjene na ravni 8 odstotkov ustrezne domače porabe v temeljnem obdobju.
6. Ukrepi na meji, ki niso običajne carinske dajatve, ohranjene v zvezi z določenimi proizvodi, so predmet določb odstavka 2 člena 4 in veljajo od začetka leta, v katerem se posebna obravnava preneha uporabljati. Ti proizvodi so predmet običajnih carinskih dajatev, ki so omejene v listi določene članice in se uporabljajo od začetka leta, v katerem se preneha uporabljati posebna obravnava, ter potem po stopnjah, ki bi se uporabljale, če bi bilo izpolnjeno vsaj 15-odstotno znižanje v enakih letnih obdobjih v obdobju izvajanja. Te dajatve se ugotavljajo na osnovi carinskih ekvivalentov, ki se izračunavajo v skladu z navodili, predpisanimi v prilogi.

Poglavje B

7. Določbe odstavka 2 člena 4 se tudi ne uporabljajo od začetka veljavnosti Sporazuma o WTO za primaren kmetijski proizvod, ki prevladuje v tradicionalni prehrani članice države v razvoju ter v zvezi s katerim se poleg pogojev, določenih v odstavku 1(a) do 1(d), ki se uporabljajo za te proizvode, izpolnjujejo ti pogoji:

- (a) minimalne možnosti dostopa v zvezi s proizvodi, kot so določeni v poglavju I-B dela I liste določene članice države v razvoju, ustrezajo enemu odstotku domače porabe določenega proizvoda v temeljnem obdobju od začetka prvega leta obdobja izvajanja ter se povečajo v enakih letnih obrokih na dva odstotka ustrezne domače porabe v temeljnem obdobju na začetku petega leta obdobja izvajanja. Od začetka šestega leta obdobja izvajanja možnosti minimalnega dostopa v zvezi s temi proizvodi ustrezajo dvema odstotkoma ustrezne domače porabe v temeljnem obdobju ter se v enakih letnih obrokih povečajo na 4 odstotke ustrezne domače porabe v temeljnem obdobju do začetka 10. leta. Potem se raven možnosti minimalnega dostopa, ki izhaja iz te formule v 10. letu, ohrani v listi določene članice države v razvoju;
- (b) na podlagi tega sporazuma so zagotovljene ustrezne možnosti dostopa na trg za druge proizvode po tem sporazumu.
8. Katera koli pogajanja o vprašanju, ali se posebna obravnava, kot je določena v odstavku 7, lahko nadaljuje po koncu 10. leta po začetku obdobja izvajanja, se začnejo in končajo v 10. letu po začetku obdobja izvajanja.
9. Če se doseže sporazum kot rezultat pogajanj, omenjenih v odstavku 8, da članica lahko nadaljuje s posebno obravnavo, mora ta članica dati dodatne in sprejemljive koncesije, kot je določeno s temi pogajanj.
10. Če se posebna obravnava po odstavku 7 po 10. letu od začetka obdobja izvajanja ne nadaljuje, so ti proizvodi predmet običajnih carinskih dajatev, ugotovljenih na podlagi carinskega ekvivalenta, ki ga je treba izračunati v skladu z navodili, predpisanimi v prilogi, ki so vezane v listi določene članice. V drugih pogledih se določbe odstavka 6 uporabljajo take, kot so spremenjene na osnovi posebne in pristranske obravnave, dane članicam državam v razvoju na podlagi tega sporazuma.
-

Dodatek k Prilogi 5

Navodila za izračun carinskih ekvivalentov za posebne namene, določene v odstavkih 6 in 10 te priloge

1. Carinski ekvivalenti, izraženi bodisi *ad valorem* ali s posebnimi stopnjami, se izračunajo na pregleden način z uporabo dejanske razlike med notranjimi in zunanji cenami. Uporabiti je treba podatke za leta 1986 do 1988. Carinski ekvivalenti:
 - (a) morajo biti najprej določeni na štirimestni ravni HS;
 - (b) morajo biti, če to ustreza, določeni na šestmestni ali bolj razčlenjeni ravni HS;
 - (c) morajo biti na splošno ugotovljeni za predelane in/ali pripravljene proizvode z množenjem posebnega carinskega ekvivalenta(ov) za osnoven kmetijski proizvod(e) z deležem(i), izraženim v vrednosti ali fizični količini, kar je ustrezno, osnovnega kmetijskega proizvoda(ov) v predelanih ali pripravljenih proizvodih ter ob upoštevanju, če je potrebno, kakršnih koli dodatnih elementov, ki zdaj ščitijo industrijo.
 2. Zunanje cene so na splošno za državo uvoznico dejanske povprečne c.i.f. vrednosti na enoto. Če povprečne c.i.f. vrednosti na enoto niso znane ali niso ustrezne, so zunanje cene bodisi:
 - (a) ustrezne povprečne c.i.f. vrednosti na enoto v sosednji državi; ali
 - (b) izračunane iz povprečnih f.o.b. vrednosti na enoto ustreznega večjega izvoznika(ov) z upoštevanjem ocene stroškov zavarovanja, voznine in drugih ustreznih stroškov do države uvoznice.
 3. Zunanje cene se na splošno preračunajo v domačo valuto ob uporabi letnega povprečnega tržnega tečaja za isto obdobje, za katero so na voljo podatki za ceno.
 4. Notranja cena je na splošno reprezentativna cena na debelo, ki prevladuje na domačem trgu, ali ocena te cene, če ustreznih podatkov ni.
 5. Začetni carinski ekvivalenti se lahko prilagajajo, če je to potrebno, zaradi upoštevanja razlike v kakovosti ali vrsti z uporabo ustreznega koeficienta.
 6. Če je carinski ekvivalent, ki izhaja iz teh smernic, negativen ali nižji kot sedanja vezana stopnja, se lahko začetni carinski ekvivalent dvigne na sedanjo raven vezane stopnje ali na raven državnih ponudb tega proizvoda.
 7. Če se prilagodi raven carinskega ekvivalenta, ki bi izhajala iz zgornjih smernic, mora določena članica na zahtevo zagotoviti vse možnosti posvetovanja z namenom pogajanj o ustreznih rešitvah.
-